

Suomalainen sementtiteollisuus 100 vuotta

Reilut sata vuotta sitten tehtiin Paraisilla rohkeita päätöksiä, jotka ovat vaikuttaneet voimakkaasti suomalaiseen rakennusteollisuuteen ja koko yhteiskuntaan. Lähes samalla paikalla, jossa Suomen ensimmäinen sementtitehdas aloitti toimintansa 3.9.1914, toimii sementtitehdas edelleen.

Tehdas ja siitä alkanut menestyksellinen sementtiteollisuus oli *Eemil Sarlinin*, Paraisten Kalkkivuori Oy:n pitkäaikaisen toimitusjohtajan, vision tulos. Paraisille rakennettiin sen aikainen, maailman suurin sementtiuuni.

Alusta alkaen kahden uuden materiaalin – sementin ja betonin – markkinointiin panostettiin. Sementtiyhdistys perustettiin markkinointiin ja edistämään betonin käyttöä, suunnittelijoita koulutettiin ja betonirakentamisen määräysten yhtenäistäminen jo vuosisadan alusta lisäsivät betonin käyttöä.

Kalkki-Petteri perusti tehtaan Virkkalaan pari vuotta Paraisten tehdasta myöhemmin. Näillä kahdella laitoksella sementtiä valmistettiin 1930-luvun loppupuolelle asti, jolloin Lappeenrannassa aloitti kolmas tehdas. Reilun 20 vuoden ajan Suomessa sementtiä tuotettiin neljällä tehtaalla, kunnes Kolarin tehdas suljettiin 1989 ja Virkkala ajettiin alas 1990-luvun laman uudelleenjärjestelyissä.

Sementtiteollisuuden vaikutus tehdaspaikkakunnilla oli suuri. Ammattitaitoisen työvoiman turvasivat omat ammattikoulut, terveydenhoitoa kehitettiin omassa sairaalassa ja ruokahuolto turvasi oma puutarha. Myös asunnot olivat tehtaan omia.

Betoni on pitänyt hyvin pintansa suosituimpana rakennusaineena. Syytkin ovat selvät: sen materiaaliominaisuudet ovat vertaansa vailla niin palonkestävyyden, muokkautuvuuden, äänenestävyyden kuin massiivisuuden osalta. Tehtävääkin toki on runsaasti. Sementin ja sitä kautta betonin CO₂-pitoisuutta on onnistuttu alentamaan, mutta keinoja on löydettävä hyvän kehityksen jatkamiseksi. Myös tiedotusta betonin erinomaisista ominaisuuksista pitää lisätä. Euroopan sementtiteollisuuden kattojärjestön Cembureaun tavoite on alentaa sementin valmistuksesta aiheutuvaa hiilidioksidin määrää 80 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä. Se vaatii kehitystyötä, uusia tekniikoita ja kuten jo 100 vuotta sitten myös näkemystä ja rohkeutta.

Kalervo Matikainen

Toimitusjohtaja, Finnsementti Oy

1 Kalervo Matikainen

A hundred years of Finnish cement industry

A little over a hundred years ago, bold decisions that have had a strong impact on Finnish building industry and the whole society were made in Parainen. There is still a cement factory today on almost exactly the same site where the first Finnish cement plant was established on 3 September 1914.

That plant and the successful cement industry that is started were the result of the vision of Eemil Sarlin, the long-time Managing Director of Paraisten Kalkkivuori Oy. The cement kiln built in Parainen was the largest in the world at the time.

From the very start, efforts were focused on the marketing of the two new materials – cement and concrete – as well as on the training of designers and on the harmonisation of regulations for concrete construction.

Kalkki-Petteri founded a factory in Virkkala a couple of years after the plant in Parainen. The third factory was started in Lappeenranta at the end of the 1930s. For more than twenty years, cement was produced in Finland at four plants, until the Kolari plant was closed in 1989 and operation in Virkkala was wrapped up as part of reorganising during the 1990s recession.

Cement industry has had a major impact in the plant localities. Availability of skilled labour was ensured by own vocational schools, health care was developed in own hospital and food supply was supported by means of own gardens. Housing was provided in factory-owned tenements; some of them are still in use today in Parainen.

Concrete has fared well maintaining its position as the most popular building material thanks to its good properties, such as fire resistance, formability, sound insulation and massiveness. But of course a lot still remains to be done. We have managed to reduce the CO₂ content of cement and consequently of concrete, but we need to find means to continue the good development. More information must also be provided about the excellent features of concrete. The objective of Cembureau, the representative organisation of European cement industry, is to reduce the amount of carbon dioxide caused by the production of cement by 80% from the 1990 level by the year 2050. This requires development efforts, new technologies, and just like a hundred years ago, vision and boldness.

Kalervo Matikainen

Managing Director, Finnsementti Oy